

ROK 1990

Verejný a politický život

Koncom roku 1990 končili svoju dlhoročnú činnosť národné výbory. Namiesto nich boli zriaďované obecné, mestské, obvodné a okresné úrady. Aj v našej obci bol zriadený obecný úrad.

23.11.1990 od 14.00 hod. do 22.00 hod. a 24.11.1990 od 8.00 hod. do 14.00 hod. sa na základe §27 zákona SNR č. 346/1990 Zb. o voľbách do orgánov samospráv obcí konali voľby do orgánov samosprávy našej obce. Plenárne zasadanie MNV v Kyste určilo, že Obecné zastupiteľstvo v Kyste bude mať 9 poslancov, ktorí budú volení v jednom volebnom obvode. Predsedom okrskovej volebnej komisie bol Zoltán Ruskai, zapisovateľkou Helena Palaščáková a ďalšími členmi komisie boli Mária Dimunová, Marta Iváková, Mikuláš Kišš a Terézia Rešetárová. Miestom konania volieb bola miestnosť v budove MNV. V zozname voličov bolo zapísaných 284 osôb. Úradné obálky boli vydané 265 voličom.

Na funkciu starostu obce boli zapísaní traja kandidáti. Z 260 platných hlasovacích lístkov 180 voličov dalo svoj hlas Jánovi Lajošovi, kandidátovi za VPN, 48 voličov Michalovi Kurucovi bez politickej príslušnosti a 32 voličov Michalovi Dankovi, kandidátovi za KDĽ.

Na post poslanca Obecného zastupiteľstva kandidovalo 23 občanov, a to 9 kandidátov za VPN, 9 za KDĽ a 5 za KSS. Za poslancov obecnej samosprávy boli zvolení Andrej Janoško (179 hlasov), Terézia Folmerová (155 hlasov), Mária Lajošová (150 hlasov), Ján Čižmár (135 hlasov), Miloš Džupina (124 hlasov), Andrej Németh (100 hlasov), Margita Stropkaiová (100 hlasov), Ján Naď (98 hlasov) a Jozef Starinec (96 hlasov).

6.12.1990 sa konalo prvé zasadnutie OZ v Kyste. Hlavnými bodmi programu bolo zloženie sľubu novozvoleného starostu obce a poslancov OZ, voľba zástupcu starostu obce, mandátovej a návrhovej komisie a zriadenie ďalších orgánov OZ. Starosta obce predniesol svoje plány, ktoré by chcel za pomoci občanov a podľa finančných možností zrealizovať v nastávajúcom období. Za priority si určil: doriešiť zásobovanie obyvateľov pitnou vodou, rekonštrukciu miestneho vodovodu, ukončenie oplotenia cintorína, zasklenie a oprava čakárne, rekonštrukciu kultúrneho domu, výstavbu sociálnych zariadení, vyčistenie priekop, úpravu ciest a miestneho rozhlasu. Za zástupcu starostu obce bol tajným hlasovaním zvolený Andrej Janoško. Do mandátovej komisie boli zvolení Jozef Starinec a Mária Lajošová, ktorí overili výsledky volieb starostu obce a poslancov OZ. Členmi návrhovej komisie sa stali Andrej Janoško, Ondrej Németh a Margita Stropkaiová. Verejným hlasovaním bola zvolená Komisia finančná a pre správu obecného majetku, Komisia verejného poriadku a Komisia pre kultúru a šport. Za pracovníčku OcÚ bola vymenovaná Anna Lacková z Luhyne. Vedúcim požiarneho zboru sa stal Štefan Cap.

Výstavba obce

Výstavbu rodinného domu začali v tomto roku manželia Stanislav Slivka a Marta rod. ? a manželia Peter Juroš a Mária rod. Vasílková.

Sociálne pomery

V školskom roku 1990/91 navštevovalo Materskú školu v našej obci 23 detí. Riaditeľkou Materskej školy bola Mgr. Júlia Kopinecová. Ako učiteľka pracovala p. Maťašová, ako kuchárka p. Tichá, ako upratovačka p. Balogová.

ROK 1991

Verejný a politický život

V roku 1991 začal v našej obci pracovať obecný úrad na čele so starostom Jánom Lajošom. Zástupcom starostu bol Andrej Janoško. Ako administratívna pracovníčka bola na polovičný úväzok zamestnaná Anna Lacková. Úradné hodiny OcÚ boli denne od 7.30 do 15.30 hod. V obci pracovalo 9-členné obecné zastupiteľstvo v zložení: Andrej Janoško, Terézia Folmerová, Mária Lajošová, Ján Čižmár, Miloš Džupina, Andrej Németh, Margita Stropkaiová, Ján Naď a Jozef Starinec.

Zasadnutia OZ sa konali pravidelne každý štvrtý rok. V roku 1991 sa konali 4 zasadnutia OZ a 1 verejné zasadnutie. Na zasadnutí OZ dňa 2. februára bol odsúhlasený poplatok za odber vody z miestneho vodovodu vo výške 25 Kčs na 1 člena rodiny a poplatky za užívanie kultúrneho domu: za pohrebnú hostinu 200 Kčs, za vykurovanie 100 Kčs, za svadobnú hostinu 1000 Kč, s vykurovaním + 500 Kčs, za tanečnú zábavu 500 Kčs, s vykurovaním + 200 Kčs. Na zasadnutí bol odsúhlasený aj rozpočet na rok 1991 v predbežnej čiastke 322 000 Kč.

V auguste tohoto roku sa konalo aj verejné zasadnutie OZ, ktorého programom bola pozemková reforma. Hostami tohoto

zasadnutia boli p. Olexa a p. Hasaralejko z regionálnej pozemkovej a informačnej služby v Trebišove a predseda JRD v Kyste p. Kasarda, ktorí predniesli inštrukcie k zákonu o pôde.

Po diskusii k zákonu o pôde predložil p. Janoško správu o hospodárení OcÚ za 1. polrok 1991. Celkové príjmy predstavovali 301 000 Kč, výdavky 43 000 Kč a zostatok na účte k 30.06.1991 bol 258 000 Kč.

Starosta obce p. Ján Lajoš, zhodnotil plnenie volebného programu za 1. polrok 1991 a navrhol plán práce na 2. polrok. Prioritou bolo riešenie problému miestneho vodovodu, a to prehĺbenie studne a po zistení výdatnosti prameňa napojenie elektrickej prípojky a ponorky. Ďalšími úlohami bolo dokončenie oplatenia cintorína a rekonštrukcia Klubu mládeže na Požiaru zbrojnicu, doriešenie vývozu domového odpadu a vypúšťanie spláškov do priekop.

Obyvateľstvo

Na základe uznesenia vlády ČSFR č. 186 z 22. marca 1990 a uznesenia vlády SR č. 240 z 23. mája 1990 sa na celom území ČSFR uskutočnilo sčítanie ľudu, domov a bytov. Rozhodujúcim okamžikom bola polnoc z 2. na 3.

marca 1991. Sčítanie sa uskutočnilo formou sebasčítania. Cieľom bolo získať informácie o počte, štruktúre a vývoji obyvateľstva, o úrovni jeho ekonomickej aktivity, domovom a bytovom fonde, o úrovni bývania a vybavení domácnosti. V roku 1991 bolo na trvalý pobyt v našej obci prihlásených 404 občanov, z toho 193 mužov a 211 žien tj. 52,2%. Ekonomicky aktívnych bolo 176 obyvateľov tj. 43,6%, z toho 93 mužov a 83 žien. Za pracov mimo miesta trvalého bydliska odchádzalo 119 obyvateľov.

Čo sa týka vekovej skladby obyvateľstva 85 obyvateľov tj. 21% z celkového počtu obyvateľov tvorili ľudia v predproduktívnom veku (0-14 rokov). Celkový počet obyvateľov v produktívnom veku bol 55,7%, z toho mužov vo veku 15-59 rokov bolo 113 a žien vo veku 15-54 rokov bolo 112. V postproduktívnom veku bolo 23,3% obyvateľov, z toho mužov vo veku 60 a viac rokov bolo 41 a žien vo veku 55 a viac rokov bolo 53.

Pri sčítaní sa všetci občania obce prihlásili k slovenskej národnosti.

Gréckokatolícka cirkev bola v obci zastúpená 151 občanmi, rímskokatolícka cirkev 121 občanmi, reformovaná evanjelická cirkev 101 občanmi a slovenská evanjelická 6 občanmi. Bez vyznania bolo 6 občanov a u 9 občanov nebolo zistené náboženské vyznanie.

V obci sa nachádzalo 116 domov, z toho 100 bolo trvale obývaných, a to 99 rodinných a 1 bytový dom, a 16 domov bolo neobývaných. V bytovom dome sa nachádzali 3 trvale obývané byty. Čo sa týka vybavenia bytov, v 62 bytoch bolo zavedené ústredné kúrenie, kúpeľnou bolo vybavených 85 bytov. 9 domácností maloautomatickú práčku, 45 farebný televízor, 11 telefón a v 57 bytoch používali osobný automobil. Celková obytná plocha bytov bola 7220 m, čo predstavuje 17,9 m na osobu.

Narodení: Petra Jurošová 29.5.

Štefan Kišš 11.1.

Štefan Lajoš 27.3.

Nikola Lajošová 29.8.

Zomrelí: Mikuláš Adamčo 24.9.

Michal Domaracký 18.12.

Výstavba obce

V tomto roku bolu prehĺbená a rozšírená stanovištná studňa v lokalite Nirheď. OcÚ zorganizoval brigádu na oplatenie a upratovanie cintorína. Vykonala sa oprava čakárne na autobusovej zastávke a oprava obecného rozhlasu. Rozsiahlejšie opravy boli vykonané na budove kultúrneho domu: opravila sa strecha kultúrneho domu, interiér bol vyložený kameňom a vybudovali sa sociálne zariadenia.

V roku 1991 boli vydané 2 kolaudačné rozhodnutia na novostavby, a to pre Mikuláša Ballu a Helenu rod. Kystyovú pod súpisným číslom 50 a pre Štefana Capa a Lubomíru rod. pod súpisným číslom 6.

Obec má pravidelné autobusové spojenie s okresným aj krajským mestom. Cena cestovného lístka z Kysty do Trebišova je 6 Kčs a z Kysty do Košíc 21 Kčs.

Doručovanie pošty v našej obci zabezpečovala Pošta v susednej obci Novosad, a to každý pracovný deň. Jako doručovateľka pre našu obec pracovala p. Pipová.

Hospodárske pomery

Poľnohospodárstvo

Pôdny fond spadajúci do extravilánu obce obhospodarovalo JRD Kysta, ktoré sídlilo v našej obci.

Obchod

Aj keď výstavba nových obchodných zariadení nepokračovala, pribudli v obci nové predajne, ktoré zriadili občania vo vlastných rodinných domoch alebo súkromné osoby prevzali do užívania už existujúce priestory po likvidácii slabo

prosperujúcich služieb.

V priebehu roka občanov obce zásobovali mäsom a mäsovými výrobkami dve pojazdné predajne. Jedna patrila Jednote SD, druhá PD Malčice.

Služby

Služby poskytoval občanom OcÚ, ktorý mal zriadenú požičovňu riadu. Pre potreby občanov je za určené poplatky k dispozícii aj svadobná miestnosť.

Sociálne pomery

Materskú školu v obci navštevovalo v školskom roku 1991/92 18 detí. Riaditeľkou školy v tomto šk. roku bola p. Škarupová, ako učiteľka pracovala Mgr. Kopinecová, ako kuchárka p. Jalynská a ako upratovačka p. Balogová.

Životná úroveň občanov oproti minulým rokom poklesla z dôvodu zvyšovania cien tovarov a poplatkov za elektrinu.

V dôsledku straty zamestnania sa do povedomia občanov dostal aj doteraz neznámy pojem nezamestnanosť.

Zdravotníctvo

Zdravotnícke služby občanom našej obce poskytovalo Obvodné zdravotné stredisko v Novosade, ktoré malo 4 ambulancie: detskú, zubnú a 2 obvodné ambulancie pre dospelých. Zdravotnícky personal tvorili štyria lekári: MUDr. M. Jastrab, MUDr. M. Takáčová, MUDr. J. Sziladiová a dentista MUDr. a 7 zdravotných sestier. Ako detská sestra pracovala na OZS p. Magdaléna Danková, obyvateľka našej obce.

ROK 1992

Verejný a politický život

OcÚ pracoval v nezmenenom prostredí a s rovnakým počtom zamestnancov ako v predchádzajúcom roku.

OZ sa stretlo 6-krát. Na prvom zasadnutí došlo k zmene v zložení OZ. Mandát poslanca získala Anna Dimunová ako náhradníčka za Jána Čizmára. Rozhodnutím OZ bol za správcu cintorína určený Juraj Repovský.

Voľby do FZ a SNR

V dňoch 5. A 6. júna sa uskutočnili voľby do Federálneho zhromaždenia, a to do Snemovne ľudu a Snemovne národov, a voľby do Slovenskej národnej rady. Počas predvolebnej kampane OZ vyhradilo plochy na vylepovanie volebných plagátov vo vývesných skrinkách pri MŠ a miestnej predajni Jednoty.

V obci bol zriadený 1 okrsk s 5-člennou okrskovou volebnou komisiou v zložení: Marta Vargová, ktorú delegovalo KDH, Dušan Kolesár (HZDS), Imrich Lajoš (DS), Ján Čizmár (SDL), Ján Borčík. Za zapisovateľku bola vymenovaná pracovníčka OcÚ, Anna Lacková.

Do zoznamu voličov v obci bolo zapísaných 293 osôb. Úradné obálky boli vydané 273 voličom.

Do Snemovne ľudu odovzdalo svoj platný hlas 262 voličov takto:

HZDS (Hnutie za demokratické Slovensko)	128 hlasov
SDL (Strana demokratickej ľavice)	45 hlasov
SKDH (Slovenské kresťansko-demokratické hnutie)	24 hlasov
SDSS (Sociálnodemokratická strana na Slovensku)	21 hlasov
KDH (Kresťansko-demokratické hnutie)	16 hlasov
SZS (Strana zelených na Slovensku)	11 hlasov
SPI (Strana práce a istoty)	5 hlasov
D 92 (Demokrati 92 za spoločný štát)	3 hlasy
SNS (Slovenská národná strana)	3 hlasy
ZKS (Zväz komunistov Slovenska)	2 hlasy
ODÚ (Občianska demokratická únia)	2 hlasy
DS-ODS (Koalícia Demokratická strana a Občianska demokratická strana)	1 hlas
NEI (Nezávislá erotická iniciatíva)	1 hlas

Do Snemovne národov bolo odovzdaných 268 platných hlasov, a to takto:

HZDS	145 hlasov
SDL	37 hlasov

SDSS	23 hlasov
SKDH	21 hlasov
KDH	13 hlasov
SZ (Strana zelených)	10 hlasov
DS-ODS	5 hlasov
SPI	4 hlasy
ODÚ	3 hlasy
SNS	2 hlasy
ZKS	2 hlasy
D 92	1 hlas
MOS (Maďarská občianska strana)	1 hlas
NEI	1 hlas

265 platných hlasov do Slovenskej národnej rady bolo rozdelených takto:

HZDS	123 hlasov
SDE	70 hlasov
SKDH	22 hlasov
SDSS	15 hlasov
KDH	14 hlasov
SZS	4 hlasy
SPI	3 hlasy
SZ	3 hlasy
ODÚ	3 hlasy
DS-ODS	3 hlasy
SS-SNZ (Strana slobody- Strana národného zjednotenia)	2 hlasy
KSS 91 (Komunistická strana Slovenska)	2 hlasy
SNS	1 hlas

720. výročie prvej písomnej zmienky o založení obce

Dňa ? sa konali oslavy 720. Výročia prvej písomnej zmienky o založení obce. Na oslavy boli pozvaní všetci obyvatelia a rodáci našej obce. Pre obyvateľov obce, 80-ročných a starších, pripravil OcÚ ako milú spomienku na tieto oslavy, krásne kytice. Na oslavách sa zúčastnili p. Žadanský, zástupkyňa Okresného úradu v Trebišove p. Tothová... p. Žadanský vo svojom príhovore pripomenul občanom históriu obce od jej založenia až do 2. sv. vojny, v rozprávaní o histórii obce od povojnových čias až po súčasnosť pokračoval starosta obce Ján Lajoš. Slávnostný program pokračoval zábavou, o ktorú sa postarali skupina Drišťak z Vranova a dychová hudba z Michalian.

Obyvateľstvo

Počet obyvateľov obce, národnostné pomery a priemerný vek obyvateľov sa od posledného sčítania výrazne nezmenil.

Narodení:

V tomto roku uzrelo svetlo sveta 8 nových obyvateľov našej obce, z toho 3 dievčatá a 5 chlapcov:

Simona Dóciová (5.5.), Daniela Danková (20.7.), Monika Kiššová (28.8.), Dominik Dušička (2.11.), Lukáš Lajoš (18.5.), Matej Kolesár (7.8.), Jaroslav Lajoš (2.10.) a Dávid Jakab (20.11.).

Sobáše:

5.9. Anna rod. Domaracká a Štefan Varga z Veľkého Krtíša

Prihlásení:

7.9. 1992 sa k trvalému pobytu v našej obci prihlásil Štefa Varga z Veľkého Krtíša

Zomrelí:

17.2.1992 Pavel Nad'

25.8.1992 Juraj Vasil'ko

11.11.1992 Andrej Lajoš

Mária Hatráková rod. Vajdová

Výstavba obce

V tomto roku bola prevedená rekonštrukcia verejného osvetlenia. Veľkú pozornosť venoval OcÚ aj činnosti spojenej s úpravou verejných priestranstiev a cintorína. Obecný úrad urobil prvé kroky k plynofikácii obce tým, že spolu s obecnými úradmi susedných obcí zadal úlohu na vypracovanie projektovej dokumentácie plynofikácie, tzv. generálu.

V individuálnej bytovej výstavbe boli v tomto roku skolaudované 2 rodinné domy. Ladislav Šimko s manželkou Marcelou rod. Janoškovou začali užívať rodinný dom pod súpisným číslom 126 a Peter Juroš s manželkou Máriou rod. Vasil'kovou dom so súpisným číslom 32.

Hospodárske pomery

Poľnohospodárstvo

Obchod

Služby

Sociálne pomery

Materská škola

V školskom roku 1992/93 navštevovalo predškolské zariadenie s celodennou prevádzkou v našej obci 18 detí. Riaditeľkou MŠ bola p. Škarupová. Ako učiteľka pracovala p. Vinceová, ako kuchárka p. Ferencíková a ako upratovačka p. Balogová.

Opatrovateľská služba

Opatrovateľskú službu starším občanom poskytovala ? Sociálna sestra navštevovala starších občanov a v prípade potreby zabezpečovala lekársku službu, predpisovanie liekov a meranie tlaku.

Životná úroveň obyvateľov

V dôsledku opätovného zvyšovania cien potravín, priemyselného tovaru, dopravy, elektrickej energie a plynu, došlo aj v tomto roku k poklesu životnej úrovne.

Školstvo a kultúra

Deti z našej obce po dovršení 6. roku života navštevovali Základnú školu v susednej obci Novosad. Do prvého ročníka nastúpili v roku 1992 títo žiaci: ?

V školskom roku 1992/93 na ZŠ v Novosade pracovali z našej obce Terézia Vyšňovská ako učiteľka a Katarína Kopinecová jako administratívna pracovníčka.

Náboženský život v obci

September 1992 obraz Klokočovskej Panny Márie
6.9.1992- 13.9.1992 vo farskom chráme, potom Z. Jastrabie

Telovýchova a šport

OcÚ poskytol finančnú podporu na jesennú časť futbalovej súťaže vo výške 5000 Kčs.

Prírodné pomery

Rok 1992 bol chudobný na vodné zrážky najmä v jarých mesiacoch. Zdalo sa, že sucho nepriaznivo ovplyvní úrodu poľnohospodárskych plodín, ale dážď koncom mája a začiatkom júna priniesol blahodárny vplyv na úrodu. K extrémnejším výkyvom vo vývoji počasia v priebehu roka nedošlo.

ROK 1993

1.január 1993 – vznik samostatnej Slovenskej republiky

Na základe dohody vlád oboch federatívnych republík sa po viac ako 70-ročnom spoluzití Slovákov a Čechov rozdelila ČSFR a začali sa písať dejiny samostatnej Slovenskej republiky.

Verejný a politický život

OcÚ pracoval za nezmenených podmienok s tým istým počtom pracovníkov ako v minulom roku. V rámci verejnoprospešných prác boli na OcÚ zamestnaní Michal Obšatník (od 1.4.1993 do 31.10.1993) a Zoltán Lajoš (od 1.7.1993 do 31.10.1993), ktorí zabezpečovali úpravu verejných priestranstiev.

Na jednotlivých zasadnutiach OZ, ktoré sa konali pravidelne štvrt'ročne, sa poslanci zaoberali rozpracovaním rozpočtu na rok 1993, dotáciami na prevádzkovanie MŠ, miestnej knižnice a TJ. OcÚ dotoval miestnu knižnicu sumou 1500 Sk, TJ sumou 5000 Sk. OZ odsúhlasilo aj dotáciu pre futbalový oddiel vo výške 10000 Sk na zakúpenie dresov a dotáciu na nákup zdravotníckej techniky pre školskú ambulanciu v Novosade vo výške 2000 Sk. Poplatok za vývoz domového odpadu bol schválený vo výške 180 Sk ročne.

Obyvateľstvo

Narodení

- 19.2. Michal Kuruc
- 16.4. Michal Jakab
- 20.4. Marianna Džupinová
- 16.5. Nórbert Kišš-Pety
- 13.8. Tomáš Danko
- 24.8. Michaela Lajošová

Sobáše

18.9. uzavreli sviatosť manželstva Alena rod. Jakabová a Jozef Magyar z Čel'oviec

Zomrelí

- 7.3. Michal Lajoš
- 26.5. Ján Danko
- 8.6. Ján Kakaš
- 3.7. Andrej Dimun
- 2.10. Michal Fedor
- 7.11. Alžbeta Lešková rod. Zlatnická

Výstavba obce

V tomto roku bola v našej obci prevedená rekonštrukcia miestneho rozhlasu, boli zakúpené ohradové dielce, ktoré sa použili na oplatenie cintorína. OcÚ poskytol financie vo výške 32 000 Sk na vypracovanie zadania stavby skupinového vodovodu „Hraň a okolie“ a na financovanie polohopisného a výškopisného zamerania pre plynofikáciu obce, za účelom ďalšieho projektového spracovania a s tým súvisiaceho administratívno-právneho konania.

Hospodárske pomery

Poľnohospodárstvo

RASTLINNÁ VÝROBA

V roku 1993 vyčlenilo PD Kysta 80 ha poľnohospodárskej pôdy pre súkromne hospodáriacich roľníkov. PD hospodáril na výmere 1541 ha, z toho 1117 ha predstavovala omá pôda, 166 ha pasienky a 258 ha lúky. 21% pôd predstavovali ťažko obrábatelné ilimerizované a glejové pôdy. Klimatické podmienky neboli v tomto roku veľmi priaznivé. Prípravu pôdy a klíčenie porastov sťažovalo dlhotrvajúce sucho. Neskôr sa klimatická situácia zlepšila, jar bola pomerne dobrá, pred zberom však nastalo tropické sucho. Zber sa začal 4. júla. U pšenice bol výnos 4,91 t/ha. Dobrý výnos bol u repky ozimnej. Rok 1993 bol nepriaznivý pre pestovanie cukrovej repy a krmovín. Zníženie hektárových výnosov bolo spôsobené aj zhoršením zásoby živín v pôde v dôsledku nižšieho hnojenia.

ŽIVOČÍŠNA VÝROBA

V tomto roku došlo k celkovému zníženiu stavov hospodárskych zvierat. V danom roku bolo 696 ks hovädzieho dobytku a 1640 ks ošípaných. K zhoršeniu došlo najmä na úseku chovu dojníc na hospodárstve Kysta a v chove prasníc na hospodárstve Kašov. Pokles bol zaznamenaný aj v reprodukcii a výrobe.

Obchod

Služby

Sociálne pomery

Materská škola

V školskom roku 1993/94 navštevovalo MŠ v našej obci, pod vedením riaditeľky p. Škarupovej a učiteľky p. Vinceovej, 18 detí. Zamestnancami MŠ boli, tak ako aj v minulom šk. roku, p. Ferenčíková, kuchárka a p. Balogová, upratovačka. Na zabezpečení prevádzky MŠ sa dotáciou podieľal aj OcÚ.

Zdravotníctvo

Lekársku starostlivosť poskytovalo obyvateľom obce Obvodné zdravotné stredisko v Novosade. A to traja lekári, všeobecný lekár MUDr. Michal Jastrab, stomatólog MUDr. Milan Čermák a detská lekárka MUDr. Jolana Szilagyiová, a päť zdravotných sestier. Ako detská zdravotná sestra na OZS v Novosade pracovala obyvateľka našej obce Magdaléna Danková.

Výdaj liekov si pacienti mohli uplatniť v lekárni v Novosade. Vedúcim lekárne bol PhMr. Tomáš Tink a farmaceutickou laborantkou p. Balogová.

Školstvo a kultúra

Knižnica

V obci aj naďalej funguje Miestna ľudová knižnica, ktorej správcom je p. Rudolf Kopinec. Knižný fond sa obnovuje len v minimálnej miere pre nedostatok finančných prostriedkov. V tomto roku poskytol knižnici dotáciu na nákup kníh OcÚ vo výške 1 500 Sk.

Telovýchova a šport

ROK1994

Verejný a politický život

Volby do Národnej rady Slovenskej republiky

Dňa 30. septembra 1994 od 14.00 hod. do 22.00 hod. a 01. októbra 1994 od 7.00 hod. do 14.00 hod. sa konali voľby do NR SR. Starosta obce, p. Ján Lajoš, určil pre voľby do NR SR 1 volebný okrskok a 5-člennú volebnú komisiu v zložení: Ján Čižmár, Ján Borčík, Imrich Lajoš, Dušan Kolesár, M. Kišš.

Pred voľbami boli voličom doručené informácie o kandidátoch na zaregistrovaných kandidátnych listinách vo volebnom kraji. V priestoroch kultúrneho domu bola pripravená volebná miestnosť, v ktorej voliči prevzali v deň volieb hlasovacie lístky. V priestore na úpravu hlasovacích lístkov mohol volič vložiť do obálky iba jeden hlasovací lístok. V prípade, že do obálky bolo vložených viac hlasovacích lístkov, hlas nebol platný.

Vo východoslovenskom volebnom kraji sa do volieb zapojilo 17 politických strán a hnutí.

V našej obci bolo do zoznamu voličov zapísaných 301 osôb. Volieb sa zúčastnilo 245 osôb, tj. 81,4% z celkového počtu zapísaných voličov. Z odovzdaných hlasov bolo 239 platných.

V našej obci odovzdalo najviac občanov, a to 106 (43,2%), svoj hlas koalícii Hnutie za demokratické Slovensko a Roľnícka strana Slovenska. Združenie robotníckej strany Slovenska získalo 36 hlasov (14,7%), Kresťansko-demokratické hnutie 28 hlasov (11,4%), Komunistická strana Slovenska 20 hlasov (8,2 %), Spoločná voľba SDL, SDSS, SZS, HPSR 14 hlasov (5,7%), Demokratická únia 11 hlasov, Kresťanská sociálna únia 9 hlasov, Strana proti korupcii 5 hlasov, Slovenská národná strana 3 hlasy, Sociálna demokracia 2 hlasy, Hnutie za prosperujúce Česko-Slovensko, Združenie pre republiku – Republikáni, Demokratická strana, Nové Slovensko a Reálna sociálna strana Slovákov po 1 hlase.

Volby do orgánov samosprávy obce

V dňoch 18. a 19. novembra 1994 sa vo všetkých mestách a obciach SR konali voľby do orgánov samospráv miest a obcí.

V našej obci boli zaregistrovaní dvaja kandidáti na funkciu starostu obce a to: p. Ján Lajoš, kandidát HZDS a p. Helena Lochová, kandidátka DÚ. Počtom hlasov 173 bol za starostu obce opätovne zvolený p. Ján Lajoš. P. H. Lochová získala 54 hlasov.

Na funkciu poslanca OZ kandidovalo za HZDS 9 občanov. Všetci deväti kandidáti boli zvolení. Najviac hlasov obdržal p. Štefan Cap, 130 hlasov. Za nim sa umiestnil p. Ján Domaracký s počtom hlasov 120. P. Mária Lajošová získala 113 hlasov, p. Pavol Danko a p. Terézia Jakabová po 107 hlasov, p. Mária Naďová 106 hlasov, p. Andrej Jakab 85 hlasov, p. Ľubomír Palaščák 80 hlasov, p. Juraj Repovský 64 hlasov.

P. Štefan Cap bol v decembri tohoto roku na zasadnutí OZ tajným hlasovaním zvolený za zástupcu starostu obce. Na tomto zasadnutí OZ boli verejným hlasovaním volení predsedovia jednotlivých komisií. Predsedkyňou Komisie finančnej a pre správu obecného majetku sa stala p. Mária Lajošová, predsedom Komisie verejného poriadku p. Andrej Jakab a predsedom Komisie pre kultúru a šport p. Pavol Danko.

Obyvateľstvo

Narodení

24.3. Simona Dušičková
30.3. Peter Kuruc
12.6. Viktória Dóciová
9.8. Dominika Birešová
18.10. Peter Jakab

Odhlásení

V tomto roku sa z trvalého pobytu v našej obci odhlásili dvaja občania.
21.7. Jarmila Balogová rod. Marciová
3.11. Jozef Loch

Zomrelí

24.1. Emil Stropkai
14.2. Andrej Nad'
13.3. Mária Lajošová rod. Dučová
29.4. Mária Slivková rod. Katonová
17.8. Jozef Varga

Výstavba obce

Veľká pozornosť sa venovala plynofikácii obce. OZ súhlasilo so zmluvou o združení finančných prostriedkov na výstavbu strednotlakových rozvodov pre plynofikáciu obce.

Obecný úrad prispel sumou 3 200 Sk, čo predstavovalo 8 Sk na obyvateľa, na prekrytie strechy obvodného zdravotného strediska v Novosade, ktoré poskytuje zdravotnícku starostlivosť aj obyvateľom našej obce.

Hospodárske pomery

Poľnohospodárstvo

RASTLINNÁ VÝROBA

V roku 1994 vyčlenilo PD Kysta súkromne hospodáriacim roľníkom 17 ha ornej pôdy. PD hospodáril na výmere 1524 ha pôdy. Tento rok bol z hľadiska tepelných a zrážkových pomerov značne kolísavý. Od apríla takmer nepršalo, leto bolo mimoriadne suché s vysokými teplotami. Takýto ráz počasia vyhovoval obilovinám, nepriaznivo to však ovplyvnilo pestovanie cukrovej repy, kukurice a repky ozimnej. Dobré výnosy, vďaka včasnej sejbe, dosahoval hrach siaty.

ŽIVOČÍŠNA VÝROBA

Aj v tomto roku došlo k poklesu stavov hospodárskych zvierat, a to o 39 ks u hovädzieho dobytku, čo znamená, že ich počet sa znížil na 657 ks. Ošipáných bolo celkovo 1488 kusov, čo predstavuje zníženie oproti minulému roku o 152 ks.

ÚSEK MECHANIZÁCIE

Na prevádzanie poľnohospodárskych prác slúžilo PD 23 traktorov, ktoré však boli značne zastaralé a 6 kombajnov, z ktorých len 2 boli v lepšom technickom stave. Na zber krmovín sa používali 2 rezačky, na zber slamy 6 samozberacích vozov. K najnovšej technike, ktorú PD vlastnilo, patrili stroj na vyorávanie cukrovej repy, sejačka na presný výsev cukrovej repy, postrekač, pluh na podmietku a 5-radličný otočný pluh.

Obchod

Sociálne pomery

Materská škola

V školskom roku 1994/95 pracoval v predškolskom zariadení v našej obci rovnaký počet zamestnancov na rovnakých postoch ako v minulom roku, znížil sa len počet detí, ktoré navštevovali MŠ na 17.

Školstvo a kultúra

Základná škola

OcÚ prispel na prevádzku ZŠ v Novosade sumou 1 000 Sk.

Náboženský život

V Grécko-katolíckom chráme sa konala posviacka zvona, na zakúpenie ktorého prispel aj OcÚ čiastkou 7 000 Sk.

Telovýchova a šport

V marci 1994 sa konalo mimoriadne zasadnutie členov telovýchovnej jednoty Družstevník Kysta. Na tomto zasadnutí bol zvolený výbor, poverený riadením činnosti telovýchovnej jednoty. Za predsedu výboru bol zvolený Dušan Kolesár, tajomníkom sa stal Vladimír Badida a pokladníkom Andrej Hatrák. Členmi výboru sa stali Ján Lajoš, Michal Ferenčík, Jozef Borčík, Jaroslav Németh, Pavol Danko, Michal Németh, Jozef Ferenčík a Jozef Starinec. OcÚ Kysta finančne podporil činnosť TJ Kysta v roku 1994 čiastkou 15 000 Sk.

Jarná časť ročníka 93/94

Po jesennej časti ročníka 1993/94 sa futbalové mužstvo telovýchovnej jednoty Kysta nachádzalo na poslednom mieste tabuľky, preto bolo prvoradou úlohou nového výboru zachovať účasť A. triedy v III. skupine. Rozhodujúcim zápasom v boji o udržanie bol zápas s Bačkovom, ktorý sa skončil prehrou nášho mužstva. Po prešetrení zápisu o stretnutí, v ktorom výbor Kysty poukázal na neoprávnený štart hráčov za TJ Bačkov, športovo-technická komisia futbalového zväzu Trebišov kontumovala zápas v prospech mužstva Kysty. Tieto dva body rozhodli o tom, že sa mužstvo udržalo v III.A triede, a to na predposlednom mieste tabuľky.

Jesenná časť ročníka 94/95

Počas letnej prestávky neodohralo mužstvo ani jeden prípravný zápas, čo sa odrazilo na kvalite zápasov. Ďalšími skutočnosťami ovplyvňujúcimi kvalitu hry bola aj slabá zohranosť mužstva a prevaha obrancov nad útočníkmi. Po jesennej časti bolo mužstvo na 10. mieste.

ROK 1995

Verejný a politický život

Na čele Obecného úradu (ďalej len OcÚ) stál starosta p. Ján Lajoš, ktorý týmto rokom začal svoje druhé funkčné obdobie na tomto poste. Ako zástupca starostu obce pracoval p. Štefan Cap. V marci tohoto roku došlo k zmene administratívnej pracovníčky na OcÚ, keď na miesto p. Lackovej nastúpila p. Helena Sakal-Šégová z Novosadu. V rámci projektu Verejnoprospešných prác bol na OcÚ od marca do júla zamestnaný Ján Domaracký. Na prvom zasadnutí Obecného zastupiteľstva (ďalej len OZ) boli zvolení členovia jednotlivých komisií. Členmi finančnej komisie sa stali p. Terézia Jakabová, p. Štefan Cap a za občanov p. Andrej Janoško, členmi poriadkovej komisie p. Mária Naďová, p. Lubomír Palaščák, p. Jozef Starinec a p. Vladimír Badida, členmi kultúrno-športovej komisie p. Ján Domaracký a za občanov p. Dušan Kolesár a p. Miloš Džupina.

Obyvateľstvo

Narodení

V tomto roku sa v našej obci narodili dve dievčatá a jeden chlapec:

24.7. Simona Jakabová

26.9. Damián Kohút

8.12. Mária Starincová

Zomrelí

Na miesto večného odpočinku sme odprevadili šiestich zosnulých.

8.1. zomrela Anna Pecárová rod. Naďová

22.5. Michal Naď

7.6. Ján Kysty

25.6. Andrej Ferenčík

27.6. Mária Ruskaiová rod. Tarbajová

21.7. Mikuláš Kišš

22.10. Barbora Čizmárová rod. Biľová

Odhlásení

Z trvalého pobytu v našej obci sa odhlásili šiesti občania.

8.3. sa do Trebišova odsťahoval Milan Šikora

15.3. sa do Veľkého Krtíša odsťahovali manželia Štefan a Anna Vargová rod. Domaracká

20.10. sa do Trebišova odsťahovala Viera Maturkaničová rod. Marcinová

27.11. sa do Stanče odsťahovali manželia Juraj a Mária Sabová rod. Paleníková, ktorí bývali v hájovni.

Sobáše

Do stavu manželského vstúpili dňa 17.12. Valér Čižmár a Ivana Vajdová z Hrane

Výstavba obce (?)

V priebehu roka došlo k postupnej rekonštrukcii kultúrneho domu, v ktorom sídli aj OcÚ. Na budove kultúrneho domu boli vymenené a zasklené okná a dvere, zafarbené oplotenie, došlo k oprave strechy a fasády. Zrekonštruovaná bola aj čakáreň na autobusovej zastávke. OcÚ zakúpil za účelom rekonštrukcie miestneho rozhlasu nové reproduktory. Pre potreby OcÚ bola zakúpená kopírka.

Aj v tomto roku pokračovali práce súvisiace s plynifikáciou obce. OcÚ vyčlenil 22 000 Sk na zadanie plynifikácie a 17 000 Sk na inžinierske práce. P. Jozef Závadský vypracoval projekt stavby plynifikácie (projektová príprava).

Hospodárske pomery

Poľnohospodárstvo

RASTLINNÁ VÝROBA

Úsek RV je každým rokom viac poznačený ekonomickými zmenami v národnom hospodárstve a neustále sa zvyšujúcimi nákladmi na výrobu. Poľnohospodárske družstvo (ďalej len PD) vydalo súkromne hospodáriacim roľníkom 62,53 ha pôdy. Žatva bola tohoto roku prevedená v krátkom termíne, od 10. júla do 1. Augusta, vďaka suchému počasiu. Priemerný výnos u pšenice ozimnej a jačmeňa jarného bol 5,05 t/ha u repky len 1,61 t/ha. Efektívne bolo pestovanie hrachu a k zlepšeniu došlo aj pri pestovaní cukrovej repy (29,84 t/ha). Suché letné počasie nepriaznivo ovplyvnilo pestovanie kukurice a krmovín.

ŽIVOČÍŠNA VÝROBA

Aj v tomto roku došlo k zníženiu stavov hovädzieho dobytku (ďalej len HD), avšak stavy ošípaných boli zvýšené. Klesala aj produkcia mäsa a mlieka. Na hospodárskom dvore Kysta došlo k postupnej likvidácii chovu HD, pretrvával tu len chov ošípaných. Celkový stav HD v PD v tomto roku bol 598 ks, ošípaných 1668 ks.

ÚSEK MECHNIZÁCIE

PD vlastnilo 24 kolesových traktorov, 13 prívosov, 6 kombajnov, 2 vysokotlakové lisy, 4 obracače a zhŕňovače, 2 samochodné rezačky, 3 zberače kukurice na zno, 1 orezávač a vyorávač cukrovej repy, 3 samohybné nakladače, 2 hydraulické traktorové nakladače, 6 samozberacích vozov, 6 nákladných a 3 osobné automobily.

Sociálne pomery

Materská škola

V školskom roku 1995/96 došlo k zmene upratovačky MŠ, p. Balogovú vymenila p. Lajošová. Vo funkcii riaditeľky aj naďalej pracovala p. Škarupová, vo funkcii učiteľky p. Vinceová a ako kuchárka bola zamestnaná p. Ferenčíková. Počet detí navštevujúcich predškolské zariadenie sa znížil na 14.

Telovýchova a šport

Jarná časť ročníka 1994/95

Činnosť futbalového mužstva bola aj v roku 1995 poznačená snahou o udržanie sa v III.A triede. Pred začiatkom jarnej časti súťaže bol preto vypracovaný plán prípravy, podľa ktorého mužstvo odohralo 6 prípravných zápasov. Pred začiatkom súťaže sa mužstvo posilnilo o dvoch hráčov, Jána Magnesa z Hrane a Mareka Katonu z Kašova. Aj keď prvá polovica jarnej časti súťaže ešte nespĺnila očakávania hráčov a fanúšikov futbalu, v zápasoch už bolo cítiť postupnú stabilizáciu mužstva. Šesťkolová šnúra bez prehry, v druhej polovici jarnej súťaže, zabezpečila mužstvu umiestnenie na 10. mieste v tabuľke.

Jesenná časť ročníka 1995/96

Keďže počas letnej prestávky neodohralo mužstvo ani jeden prípravný zápas, bol začiatok nového ročníka tradične slabý. Po odohraní niekoľkých zápasov sa však herná pohoda z konca jarnej súťaže vrátila a na konci jesennej časti bolo mužstvo na 7. mieste tabuľky. Na konci jesennej časti získalo mužstvo novú posilu, útočníka Petra Adamčika z Vojčíc. Celkové finančné príjmy TJ-Družstevník Kysta dosiahli sumu 31 300 Sk. Časť príjmov získala TJ rozpredajom starého autobusu, ktorý bol vlastníctvom TJ. Činnosť TJ sponzoroval aj OcÚ sumou 10 000 Sk. Tieto prostriedky boli použité na nákup futbalovej súpravy, na prestupy a registrácie hráčov a na ostatné výdavky spojené s prevádzkovaním TJ ako nákup prášku na pranie, pohonných hmôt, občerstvenia.

ROK 1996

Verejný a politický život

OcÚ pracoval za nezmenených podmienok. Starostom obce bol p. Ján Lajoš, administratívnu pracovníčkou p. Helena Sakal-Šégová. Tri mesiace boli zamestnancami OcÚ aj p. Zoltán Lajoš a p. Jozef Ferencčík ml., ako pracovníci VPP, ktorí sa starali o úpravu verejných priestranstiev.

Obyvateľstvo

Narodení:

Dávid Danko 2.2.

Patrik Danko 4.3.

Jozef Šikora 13.7.

Zomrelí:

Michal Kysty 3.1.

Imrich Dóci 4.7.

Mária Danková rod. Kohútová 24.8.

Milan Lajoš 21.12.

Sobáše:

Jaroslav Németh a Monika Hornáková 20.1.

Eduard Janoško a Miriam Hrehová 15.6.

Marek Dimun a Jana Timková z Cejkova 7.9

Výstavba obce

V katastri obce na „malom pereši“ sa už niekoľko rokov nachádzala nepovolená skládka odpadov. Likvidáciou tejto skládky sa na svojich zasadnutiach zaoberalo aj OZ, avšak obec nemala dostatok financií potrebných na pokrytie nákladov spojených s likvidáciou, preto starosta obce p. Ján Lajoš požiadal o poskytnutie dotácie Okresný úrad odbor životného prostredia v Trebišove. Po poskytnutí dotácií vo výške 400 000 Sk, bola vypísaná užšia súťaž na dodávateľa likvidácie skládky, ktorej výberom bola poverená komisia v zložení: Ján Lajoš, Pavol Danko, Lubomír Palaščák, Ján Domaracký a Terézia Jakobová.

V tomto roku bolo Okresným úradom odborom životného prostredia v Trebišove vydané stavebné povolenie na plynifikáciu obce, ktorá má zabezpečiť zásobovanie obce zemným plynom na účely vykurovania, varenia a ohrevu vody.

Hospodárske pomery

Poľnohospodárstvo

Pôdny fond PD Kysta sa znížil na 1436 ha.

RASTLINNÁ VÝROBA

Rok 1996 bol z klimatického hľadiska priaznivý. Jednotlivé plodiny mali po celý rok dostatok tepla aj vlhky. Zima bola priaznivá na prezimovanie ozimín. Priemerný hektárový výnos pšenice ozimnej a jačmeňa jarného bol 5,04 t/ha, repky len 0,8 t/ha. Dobrý výnos bol dosiahnutý pri pestovaní cukrovej repy 38,72 t/ha.

ŽIVOČÍŠNA VÝROBA

V oblasti ŽV došlo oproti minulému roku k miernemu zlepšeniu, a to najmä v chove dojníc, kde sa zvýšila produkcia mlieka, ale aj v chove prasníc, kde došlo k zvýšeniu počtu narodených prasiat a výroby mäsa. PD Kysta malo v tomto roku 543 ks HD a 1455 ks ošípaných.

Sociálne pomery

Materská škola

V šk. roku 1996/97 nedošlo oproti predchádzajúcemu roku k žiadnej personálnej zmene. Predškolské zariadenie s celodennou prevádzkou navštevovalo 15 detí.

Telovýchova a šport

Jesenná časť ročníka 1995/96

Počas zimnej prestávky medzi jarou a jesennou časťou ročníka 1995/96 si mužstvo TJ-Družstevník Kysta udržiavalo telesnú kondíciu pravidelným tréningom v telocvični, čo prispelo k stabilizácii mužstva. Po prvých dvoch vyhraných zápasoch sa hráči umiestnili na 4. Mieste. Po zápase so Slivníkom, v ktorom hráči Slivníka Svojou tvrdou hrou zranili štyroch hráčov základnej zostavy, došlo k oslabeniu mužstva a následným prehrám v ďalších štyroch zápasoch. Po postupnom návrate zranených hráčov sa zlepšili aj výsledky a mužstvo obsadilo 7 miesto tabuľky. Za najlepšieho hráča ročníka bol vyhlásený Imrich Lajoš s 15 presnými zásahmi.

Jarná časť ročníka 1996/97

Počas letnej prestávky sa mužstvo zúčastnilo na štyroch turnajoch: v Brehove, Kyste, Simíku a Veľatoch.

Po reorganizácii futbalových súťaží došlo aj v našom okrese k zmenám a premenovaniu súťaže. Od nového ročníka začalo hrať naše mužstvo v II. triede okresných majstrovstiev.

Jesenná časť ročníka sa začala dobre, potom nasledovalo zopár prehier a posledné zápasy sa na domácej pôde končili víťazstvom, ale vonku mužstvo stále prehrávalo. Celkovo skončilo mužstvo na 9. mieste.

Počas sezóny nekúpilo mužstvo ani jedného hráča. V zápasoch dostávali častejšie šance hráči dorastu: Peter Naď, Michal Németh, Martin Moňak.

V roku 1996 prijalo mužstvo sponzorské dary od OcÚ vo výške 10 000 Sk, od Ing. Fialu 10 000 Sk, od Ing. Slivku 3 000 Sk a od OcÚ Kašov 1 000 Sk. Z týchto sponzorských darov bola zakúpená futbalová výstroj v hodnote 11 765 Sk a zabezpečená prevádzka TJ.

ROK 1997

Verejný a politický život

OcÚ pracoval za nezmenených podmienok. Starostom obce bol p. Ján Lajoš. Ako administratívna pracovníčka bola zamestnaná p. Helena Sakal-Šégová. V rámci projektu verejnoprospešných prác zamestnával OcÚ v tomto roku šiestich občanov našej obce, a to p. Gabrielu Badidovú, p. Alenu Dušičkovú, p. Martu Džupinovú, p. Jozefa Ferenčíka ml., p. Marcela Ferenčíka a p. Marcela Obšatníka. OZ zasadalo v tomto roku 4-krát. Konala sa aj verejná schôdza za účasti občanov. Najdôležitejšou témou zasadnutí OZ v to to roku boli otázky týkajúce sa plynofikácie obce.

Tento rok bol významným pre našu obec aj tým, že sa stala členom združenia pre separovaný zber odpadu regiónu Zemplín (ZSZZ). Do tohoto združenia je zapojených 58 obcí a dve mestá. Zapojením obce do triedenia odpadu urobili občania prvý krok v snahe o zlepšenie životného prostredia, a tým aj čistoty a poriadku v našej obci. Nato nadviazala likvidácia skládky tuhého odpadu a veľkoodberových kontajnérov (PD Kysta).

Obyvateľstvo

Narodení

Nikola Šikorová 12.6.

Zomrelí

Anna Rešetárová rod. Rusnáková 30.6.

Ján Domaracký 13.10.

Ján Lajoš 21.11.

Mária Folmerová rod. Bačová 24.12.

Sobáše

Jozef Ferenčík a Mária Kováčová z Cejkova 8.2.

Radoslav Toroni z Hrane a Mariana Banyačková 12.4.

Peter Tancoš z Jamníka a Gabriela Kiššová 22.11.

Výstavba obce

Plynofikácia

Plynofikácia našej obce sa začala 11. marca odovzdaním stavby do správy SPP. Bezprostredne po odovzdaní stavby sa začali stavebné práce spojené s plynofikáciou. OcÚ financoval rozvod plynu v celej obci, plynové prípojky pre kostoly a celú obec, takisto financoval plynofikáciu kultúrneho domu a materskej školy. Na pokrytie výdavkov spojených s plynofikáciou bola našej obci, na žiadosť starostu obce, poskytnutá dotácia zo Štátneho fondu ŽP SR vo výške 2 000 000 Sk. Aj keď príprava podkladov potrebných na začatie plynofikácie trvala pomerne dlho, samotné práce boli ukončené

v krátkej dobe. Plynofikácia prebiehla bez komplikácií a stavba bola skolaudovaná 17. novembra. V obci bolo splynofikovaných 85% domácností, čo prispelo k ozdraveniu životného prostredia a väčšiemu komfortu obyvateľov obce.

V roku 1997 podal OcÚ Kysta žiadosť na Okresný úrad odbor životného prostredia v Trebišove na výrub suchých topoľov nachádzajúcich sa v katastri obce. OÚ tejto žiadosti vyhovel a vydal povolenie na výrub 32 ks topoľov. Za účelom odpredaja topoľov bola zriadená komisia v zložení: p.Štefan Čap, p. Andrej Jakab a p. Ján Domaracký, ktorá určovala cenu topoľov.

Hospodárske pomery

Poľnohospodárstvo

RASTLINNÁ VÝROBA

Priaznivé jarné počasie umožnilo začiatkom marca dokončiť orbu, ktorá sa pre nepriazeň počasia nedokončila v jeseni. Príchod jarných mrazov spôsobil problémy so zakladaním porastov a letné sucho viedlo k políhaniu porastov. V dôsledku slabšej výživy rastlín a značnej vyčerpanosti pôdy sa znížila priemerná úroda pšenice ozimnej (4,76 t/ha) a jačmeňa jarného (4,43 t/ha). Slabšia bola aj úroda hrachu a pšenice jarej, naopak zlepšenie nastalo pri pestovaní cukrovej repy (44,1 t/ha).

ŽIVOČÍŠNA VÝROBA

Oproti minulému roku došlo k zlepšeniu v chove dojníc, zvýšila sa dojivosť a kvalita mlieka, celkovo sa však znížil stav HD na 443 ks, čo je o 100 ks menej. V priebehu roka došlo k úhynu ciciakov v dôsledku dyzentérie, čím sa stav ošipovaných znížil na 1366 ks.

STROJOVÝ PARK

SP PD je značne zastaralý, často sa vyskytujú poruchy. Náklady na opravu a údržbu strojov sa zvyšujú a finančné prostriedky na jeho obnovu chýbajú.

Sociálne pomery

Materská škola

V školskom roku 1997/98 navštevovalo MŠ v našej obci 16 detí. Ako učiteľka pracovala p. Sinčáková z Novosadu. Na ostatných zamestnaneckých postoch nedošlo oproti predchádzajúcemu školskému roku k žiadnej zmene.

Telovýchova a šport

Jarná časť ročníka 1996/97

Počas zimnej prestávky odohralo mužstvo Kysty len 2 prípravné zápasy s Veľatami. Pred začiatkom časti súťaže prestúpil do Michalian Imrich Lajoš. Na hosťovanie do nášho mužstva prišli V. Michalica z VU-Trebišov a I. Širotník zo Zempl. Hradišťa. Z Lastoviec prestúpil Š.Zamba a do Hrane odišiel J.Loch.

V jarej časti sa mužstvu darilo striedavo lepšie i horšie. Záver ročníka však mužstvu veľmi nevyšiel, preto obsadilo 9. miesto.

Jesenná časť ročníka 1997/98

Pred jesennou časťou odohralo mužstvo len jeden prípravný zápas vo Veľatoch, čo sa odrazilo na neúspešnom skóre v prvých zápasoch. Do mužstva sa vrátil I.Lajoš. Na hosťovanie prišiel Pavol Tolaci z Hrčel'a. Po ukončení jesennej časti sa mužstvo umiestnilo na 7. mieste.

Celkové príjmy TJ predstavovali 24 000 Sk, a to 10 000 Sk od Slovenského združenia telesnej kultúry, 7 000 Sk od Ing. J. Slivku, 5 000 Sk od OcÚ a 2 000 Sk za prestupy.

Najlepším strelcom sezóny sa stal opäť Imrich Lajoš so 7 presnými zásahmi, aj napriek tomu, že odohral len jesennú časť súťaže.

ROK1998

Verejný a politický život

Rok 1998 bol štvrtým rokom druhého volebného obdobia starostu p. Jána Lajoša. Na OcÚ pracovala p. Helena Sakal-Šégová vo funkcii administratívnej pracovníčky. V rámci projektu VPP boli od polovice mája do konca septembra zamestnané p. Marta Džupinová a p. Marcela Šimková. Zástupcovia obce sa v tomto roku stretli 5-krát na zasadnutí OZ. Pre potreby OcÚ bola zakúpená kopírka.

Erb obce

Tento rok sa stal významným pre obyvateľov našej obce tým, že boli spracované a začali sa používať symboly obce.

V súčasnosti majú obce právo používať vlastný erb v zmysle zákona SNR o obecnom zriadení č.369/1990 §1, ods.4 Zbierky zákona. V minulosti nemali obce ani zemepánske mestechá erby v pravom slova zmysle. Erby smeli používať len šľachtici, cirkevní preláti a slobodné kráľovské mestá. V obecnej administratíve sa používala obecná pečať s vlastným symbolom. Rekonštrukcia erbu našej obce vychádzala z historickej pečate z 18.st., ktorej odtlačok je uložený v Altenburgerovej zbierke pečatí v Maďarskom krajinskom archíve v Budapešti. V poli historickej pečate obce s kruhopisom KISZTA sú tri prekrýžené obilné klasy. Tento motív je zachovaný i na mladšej pečati z 19.st. s kruhopisom KISZTE HELYSÉG PETSÉTJE (Pečať obce Kysta). Keďže obec si zachovala dodnes svoj poľnohospodársky a vinohradnícky charakter, OZ scválilo erb obce korešpondujúci s touto pečaťou a vlajku obce pozostávajúcu zo štyroch pozdĺžnych pruhov vo farbách žltej, modrej, žltej a modrej, ukončenú tromi cípmi. Ideový návrh erbu obce spracoval PhDr.Peter Kónya a grafický návrh firma L.I.M. Prešov. Symboly sú zapísané v Heraldickom registri SR pod signatúrou K-128/98.

Voľby do Národnej rady SR

V dňoch 25. a 26. septembra tohoto roku sa konali voľby do NR SR, v ktorých sa o priazeň voličov uchádzalo 17 strán. V našej obci bol zriadený jeden okrsk s 10-člennou okrskovou volebnou komisiou. Predsedom komisie bol Pavol Németh (ZRS), podpredsedom Marta Vargová a ďalšími členmi: Luboš Balog z Hrčel'a (JSPS), Helena Borčíková (SMK), Ján Čiznár (SDL), Valéria Hudáková z Trebišova (NSK), Dušan Kolesár (HZDS), Magdaléna Mihalčíková (SOP), Lubomír Palaščák (MLHZZP) a Jozef Roško (KSS).

Do zoznamu voličov bolo zapísaných 300 osôb. Obálky boli vydané 271 voličom. 268 platných hlasov bolo medzi jednotlivé politické strany rozdelených takto:

Hnutie za demokratické Slovensko (HZDS) 82 hlasov
Strana demokratickej koalície (SDK) 54 hlasov
Strana demokratickej ľavice (SDL) 43 hlasov
Strana občianskeho porozumenia (SOP) 37 hlasov
Komunistická strana Slovenska (KSS) 21 hlasov
Slovenská národná strana (SNS) 15 hlasov
Združenie robotníkov Slovenska (ZRS) 5 hlasov
Jednotná strana pracujúcich (JSPS) 4 hlasy
Nezávislá iniciatíva 3 hlasy
Slovenská národná jednota 2 hlasy
Slovenská ľudová strana 1 hlas
Maďarské ľudové hnutie 1 hlas

Komunálne voľby

V dňoch 13. a 14. novembra sa konali voľby na post starostu obce a poslancov Obecného zastupiteľstva. O funkciu starostu obce sa uchádzali dvaja kandidáti: p. Helena Borčíková na návrh KDĽ a DÚ a p. Ján Lajoš za HZDS. Za starostu obce bol počtom hlasov 153 zvolený p. J.Lajoš. P. H. Borčíková získala 88 hlasov. Pre voľbu poslancov OZ bolo zaregistrovaných 22 kandidátov. Za poslancov OZ bolo zvolených 9 kandidátov:

Štefan Čap (HZDS) 126 hlasov
Andrej Janoško (KDĽ a DÚ) 124 hlasov
Marta Iváková (KDĽ a DÚ) 114 hlasov
Dušan Kolesár (HZDS) 107 hlasov
Ladislav Šimko (SDL) 89 hlasov
Marta Vargová (KDĽ a DÚ) 86 hlasov
Andrej Jakab (HZDS) 83 hlasov
Anna Dimunová (KDĽ a DÚ) 81 hlasov
Mgr. Júlia Kopinecová (SDL) 81 hlasov.

Obyvateľstvo

Narodení

Peter Tancoš 7.5.
Viktória Lukáčová 11.5.
Martin Starinec 9.6.
Martina Kolesárová 19.12.

Zomrelí

Andrej Kuruc 13.2.
Anna Domaracká rod. Bandoľová 15.3.
Michal Marcin 2.6.

Pavel Domaracký 9.6.
Anna Lajošová rod. Sakal-Šégová 20.6.
Anna Kakašová rod. Tkáčová 27.6.
Albín Rešetár 15.7.
Margita Dimunová rod. Uhrínová 3.8.
Alžbeta Hegedušová rod. Naďová 7.9.

Sobáše

Marcel Obšatník a Andrea Čintalová 18.4.
Peter Bodnár a Zuzana Micáková 12.9.

Výstavba obce

Ako po iné roky, aj v tomto roku roku venoval OcÚ veľkú pozornosť úprave verejných priestranstiev.

Rozšírenie telefónnej siete

V tomto roku bol v obci zabudovaný telefónny kábel a bola rozšírená telefónna ústredňa, a tým bolo možné vyhovieť žiadostiam mnohých občanov o namontovanie telefónnych liniek. V tomto roku vlastnilo telefón až 80% domácnosti.

Výstavba vodovodu

Obec Kysta vstúpila do združenia pre prípravu a realizáciu stavby „Prívod vody pre lokalitu Novosad (Hrčeľ, Kysta, Novosad, Zemplínsky Branč, Zemplínske Jastrabie, Cejkov, Brehov)“, ktorá zahŕňa výstavbu prívodného zásobovacieho potrubia a rozvodných potrubí po jednotlivých obciach. Účelom združenia bolo zabezpečenie finančných prostriedkov na realizáciu stavby. Pre výberové konanie na dodávateľa stavby rozvodnej vodovodnej siete schválilo OZ komisiu v zložení: Ján Lajoš, Štefan Cap a Ján Domaracký. V novembri tohoto roku bolo vydané územné konanie na túto stavbu.

Individuálna bytová výstavba

V tomto roku bolo vydané stavebné povolenie na rekonštrukciu rodinného domu a výstavbu samostatnej bytovej jednotky pre Andreja Hatráka.

Hospodárske pomery

Poľnohospodárstvo

RASTLINNÁ VÝROBA

PD vydalo vydalo súkromne hospodáriacim roľníkom pôdu o výmere 190,94 ha. V tomto roku teda obhospodarovalo PD 1430 ha poľnohospodárskej pôdy, z toho 1006 ha predstavovala orná pôda. Klimatické podmienky boli v tomto roku mimoriadne nepriaznivé. V dôsledku zlého počasia sa vyskytli rôzne ochorenia a škodcovia. Došlo aj k výšenému zaburineniu. Nadmerné množstvo zrážok zabránilo previesť mnohé agrotechnické úkony, čo sa prejavilo v poklese výnosov. U ozimnej pšenice bol priemerný hektárový výnos 3,53 t/ha, u jačmeňa jamého 2,44 t/ha. Z celkovej osiatej plochy 95 ha sa cukrová repa pozberala len z 35 ha. Prvýkrát bol prevedený osev sóje na výmere 30 ha.

ŽIVOČÍŠNA VÝROBA

V posledných rokoch dochádzalo k znižovaniu stavov hospodárskych zvierat aj k znižovaniu úžitkovosti, čo bolo podmienené nedostatkom finančných zdrojov na nákup kŕmnych zmesí.

Sociálne pomery

Materská škola

V školskom roku 1998/99 navštevovalo MŠ v našej obci 16 detí. Vo funkcii riaditeľky pôsobila aj v tomto roku p. Škarupová, ako učiteľka bola zamestnaná p. Suchá. V MŠ pracovala aj p. Ferenčíková (kuchárka) a p. Lajošová (upratovačka).

Náboženský život

Oprava kostola reformovanej cirkvi

Veriaci reformovanej cirkvi previedli v tomto roku opravu kostola, a to konkrétne výmenu okien, maľbu interiéru a oplatenia. Na opravu prispel aj OcÚ sumou 10 000 Sk.

Pri tejto príležitosti sa som sa zmienila aj o histórii kostola a reformovaného filiálneho zboru v Kyste. Predpokladá sa, že

tento zbor vznikol hneď na začiatku reformácie okolo roku 1550-1600. Svedčia o tom nádoby k Svätej večeri, ktoré sa tu nachádzajú: renesančná konvica s tanierom na krstenie z roku 1653, pozlátené striebro, na okraji zdobená rytými rozvilinami, cínová konvica zdobená rytými pásmi z roku 1715, renesančný kalich z pozláteného striebra na noduse rituly a tepaný akant z roku 1653, cínová konvica zo 17. St. Zdobená rytými pásmi. Z roku 1789 sa zachovala klasicistická kamenná krstiteľnica. Vzhľadom k tomu, že dedina bola malá, bola filiou matkocirkevného zboru Hrčeľ.

Klasicistický kostol bol postavený v roku 1789. Je to jednolodňová stavba s vežou stavanou do západného štítu s termovým oknom a zvukovými oknami a s neogotickou ihlancovou strechou. Zvon bol zakúpený v roku 1959 a je to už v poradí tretí zvon. Prvé dve zvony boli použité na vojnové účely počas svetových vojen. Službu v zbore vykonávali do roku 1963 farári bývajúci na fare matkocirkevného zboru Hrčeľ. Od roku 1963 vykonáva túto službu P. Štefan Šipoš z matkocirkevného zboru Milhostov.

Telovýchova a šport

Dňa 11.1.1998 sa konala v Trebišove konferencia oblastného futbalového zväzu, ktorá schválila návrh na zmenu organizačného systému oblastných futbalových súťaží pre ročník 1998/99. Reorganizácia súťaže spočívala v tom, že z dvoch druhých tried s dvanástimi mužstvami sa mala vytvoriť jedna trieda so štrnástimi mužstvami, a to z mužstiev, ktoré sa v pôvodných triedach umiestnia na prvých siedmich miestach.

Jarná časť ročníka 1997/98

Snahou výboru aj hráčov v jarej časti súťaže bolo udržať si 7.miesto v tabuľke, na ktorom sa mužstvo nachádzalo po jesennej časti ročníka a zabezpečiť si tak postup do druhej triedy. Posilou pre mužstvo boli dvaja hráči, Pavol Tolaci z Hrčeľa a Maroš Džupina z Čerhova, ktorý sa však pred začiatkom jesennej časti vrátil do Čerhova. Obsadením 6.postupového miesta dostalo naše mužstvo v novom ročníku šancu zmerať svoje sily aj so silnejšími súpermi.

Jesenná časť ročníka 1998/99

Počas letnej prestávky prežívali futbalisti eufóriu z postupu. Zohrali tri prípravné zápasy. Herná pohoda, zohratosť a kvalitné výkony vyniesli mužstvo na 4.miesto tabuľky so ziskom 25 bodov.

V tomto roku bolo vytvorené aj žiacke mužstvo, ktoré hralo svoj prvý ročník v B skupine.

Najlepším strelcom sezóny sa už po tretíkrát stal Imrich Lajoš s dvadsiatimi zásahmi.

Slovenské združenie telovýchovy a kultúry dotovalo činnosť nášho mužstva sumou 12 778 Sk.

Prírodné pomery

Dňa 7.7.1998 sa našou obcou prehnala búrka sprevádzaná prietrzou mračen. Následkom veľkého prívalu vody sa vylial miestny melioračný kanál a voda prenikla do pivníc, studní, garáží, komôr a zanechala značné škody na majetku obyvateľov. Voda poškodila aj most miestnej komunikácie, koryto kanála, vyplavila betónovú dlažbu, ktorou bol kanál vydĺždený. Škody na majetku obyvateľov boli odhadnuté približne na 150 000 Sk, na obecnom majetku asi na 10 000 Sk a na majetku Slovenského vodohospodárskeho podniku ŠP Povodie Bodrogu a Hornádu závod Trebišov približne na 70 000 Sk.

ROK 1999

Verejný a politický život

Rok 1999 bol prvým rokom nového volebného obdobia. Do funkcie starostu bol už po trtikrát zvolený p. Ján Lajoš. Funkciu referentky vykonávala p. Helena Sakal-Šégová. V rámci projektu VPP zamestnával OcÚ p. Martu Džupinová, ktorá poskytovala opatrovateľskú službu starším občanom.

Počas roka sa konalo 7 zasadnutí OZ. Na prvom zasadnutí zložil starosta obce sľub do rúk predsedu volebnej komisie p. Németha. Do rúk starostu obce zložili sľub novozvolení poslanci. Za zástupcu starostu obce bol verejným hlasovaním zvolený p. Štefan Cap. Na zasadnutí boli zriadené aj jednotlivé komisie a verejným hlasovaním boli zvolení predsedovia týchto komisií. Predsedom komisie finančnej a pre správu obecného majetku sa stala p. Marta Iváková. Predsedom komisie pre ochranu verejného poriadku sa stal p. Andrej Jakab a za predsedu Komisie pre šport bol zvolený Dušan Kolesár. V marci sa poslaneckého mandátu vzdala p. Anna Dimunová a na jej miesto nastúpil p. Michal Jakab.

Obyvateľstvo

Narodení

Lukaš Danko 22.06.

Daniela Havrilčáková 07.07.

Ján Šikora 10.09.

Zomrelí

Anna Bodisová rod. Rešetárová 23.02.

Michal Domaracký 29.01.

Michal Dimun 15.07.

Ján Stropkai 06.10.

Barbora Lajošová rod. Dučová 31.10.

Michal Danko 05.12.

Sobáše

Roman Krajča a Zuzana Lajošová

V tomto roku sa do našej obce z Košíc Juhu prisťahovali manželia Roland a Mária Hamkovci s dcérami Máriou a Katarínou.

Výstavba obce

Pomenovanie ulíc

Ulice v našej obci boli pomenované následovne: ulica od Novosadu k Hrčelu bola pomenovaná ako Hlavná ulica, ulica smerom k miestnemu ihrisku od č.99 po č.107 sa volá Lúčna, oproti nej od č.1 po č.29 je Dĺha ulica, od č.12 po č.20 je Poľná ulica, od Obecného úradu k cintorínu vedie Kvetná ulica, od č.50 po č.62 Horná ulica. K Poľnohospodárskemu družstvu vedie Družstevná ulica a oproti nej, od č.85 po č.127 je Nová ulica.

Asfaltovanie chodníkov

Pri prácach spojených s plynifikáciou obce došlo k poškodeniu chodníkov, preto bolo potrebné zabezpečiť ich opravu. Asfaltovanie chodníkov s celkovou plochou cca 700 m² previedli Inžinierske stavby Košice. OcÚ vyhradil na tento účel cca 140 000 Sk.

Výstavba kanálu na Novej ulici

Na Novej ulici bola prevedená výstavba kanálu, ktorým odteká zrážková voda z dvorov rodinných domov.

Projekt výstavby Domu smútku

Bol vypracovaný projekt na výstavbu Domu smútku.

Výstavba miestneho vodovodu

V novembri tohoto roku bola zahájená výstavba miestneho vodovodu, preto boli práce s výstavbou Domu smútku pozastavené.

Sociálne pomery

Materská škola

V školskom roku 1999/2000 pracovala na poste riaditeľky MŠ v našej obci p. Škarupová. Zamestnancami školy boli učiteľka p. Suchá, kuchárka p. Ferenčíková a upratovačka p. Lajošová. Keďže MŠ navštevovalo v tomto roku iba 11 detí bola od 10.12. prevádzka zmenená na poldennú.